Lietas Nr. 11310065013
Lietas arhīva Nr. K24-0356-13/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ogrē 2013.gada 6.novembrī

Ogres rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Zeltīte Kusiņa,
ar tiesas sēdes sekretāri **Jūliju Aizbalti,**
tulci **Elvīru Torohoviču,**
piedaloties prokurorei **Maijai Slišānei,**
izskatīja atklātā tiesas sēdē 2013.gada 6.novembrī krimināllietu, kurā

/pers. B/, personas kods /personas kods/,
apsūdzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tiesa konstatēja

/pers. B/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā atņemtas), būdams alkohola ietekmē, šādos apstākļos:

2013.gada 23.oktobrī ap plkst.22.30 /pers. B/, būdams alkohola ietekmē, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā atņemtas), vadīja automašīnu Mitsubishi Lancer, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, Ogrē pa Rīgas ielu (pievedceļš veikalam „Dauga") virzienā uz Raiņa prospektu, kur viņa vadīto automašīnu apturēja policijas darbinieki.

Veiktajā alkohola ietekmes pārbaudē /pers. A/ ar portatīvo kontroles aparātu „AlcoQuant 6020" 2013.gada 23.oktobrī plkst.22.33 izelpojamā gaisā tika konstatētas 2,09 promiles alkohola, bet atkārtotā pārbaudē plkst.22.49 minimālā alkohola koncentrācija pēc pieļaujamās kļūdas atrēķināšanas izelpas gaisā bija 1,95 promiles alkohola, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs.

Ar šādām darbībām /pers. B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 262. panta otrajā daļā.

Tiesas izmeklēšanā **apsūdzētais /pers. B/** sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā par Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu **atzina pilnīgi**, t.i., atzina apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus un to juridisko kvalifikāciju. Apsūdzētais nožēloja izdarīto, izteica lūgumu un piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, pilnībā apzinādamies pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, ka spriedums ir pārsūdzams tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, kas viņam tiesas izmeklēšanā izskaidrots.

Valsts apsūdzētāja M.Slišāne izteica viedokli, ka var neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo apsūdzētais piekrīt, atzīst savu vainu pilnīgi un tā ir pierādīta pirmstiesas procesā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem, ievērojot minētos viedokļus, tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo apsūdzētais pilnīgi atzīst sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā. Tiesai, kas ir iepazinusies ar lietas materiāliem un ir pārbaudījusi tos, nav šaubu par apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu viņam izvirzītās apsūdzības apjomā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas, apsūdzētais piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā.

Apsūdzētā/pers. A/ **vainīgumu** viņam izvirzītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas **tiesa atzīst par pilnībā pierādītu** un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā netiek norādīts.

Pirmstiesas procesā doto juridisko vērtējumu apsūdzētā /pers. A/ darbībām, kvalificējot tās pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas, **tiesa atzīst par pareizu juridisko kvalifikāciju.**

Apsūdzības faktiskie apstākļi, kurus pilnībā atzīst apsūdzētais, un tiesa atzīst apsūdzētā vainīgumu pēc lietas materiālu pārbaudes izvirzītajā apsūdzībā par pilnībā pierādītu, atbilst Krimināllikuma 262.panta otrās daļas dispozīcijā norādītā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm. Apsūdzētais vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras likumā noteiktā kārtībā ir atņemtas, būdams alkohola ietekmē, un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais **ir sodāms**.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā /pers. A/ personu raksturojoši dati: dzimis /datums/Kandavā, Latvijas iedzīvotājs (lietas 33.lapa), vidējā speciālā izglītība, santehniķa specialitāte, precējies (lietas 35.lapa), apgādībā 01.07.1996. dzimusi meita un 16.01.2007. dzimis dēls (lietas 36.lapa), strādā SIA /Nosaukums C/ par santehniķi (lietas 43.lapa), nav reģistrēts psihiatra un narkologa uzskaitē (lietas 49., 50.lapa), **deklarētā un faktiskā dzīvesvieta /adrese A/** (lietas 34.lapa).

/pers. B/ **agrāk nav tiesāts** (lietas 37.lapa), bet ir administratīvi sodīts (lietas 38.lapa).

Tiesas izvērtētais soda noteikšanā.

Nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi un Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, kuru ietvaros saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām tiesa vērtē izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām - atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Noziedzīgā nodarījuma rakstura novērtējums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums klasificējas kā mazāk smags noziegums.

Atbilstoši noziedzīgo nodarījumu klasifikācijai mazāk smags noziegums ir noziedzīgs nodarījums ar nelielu sabiedrisko interešu apdraudējuma

raksturu. Tomēr salīdzinājumā ar citiem mazāk smagiem noziegumiem, izskatāmais ir ar būtiskāku apdraudējuma raksturu, jo apdraud apjoma ziņā plašākas intereses, kas ir drošības intereses transportlīdzekļu kustības drošības jomā.

Par Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likums paredz alternatīvu iespēju pamatsodu noteikšanā un divus papildsodus, no kuriem transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana soda sankcijā paredzēts kā obligāti piemērojams papildsods.

Kaitējuma novērtējums.

Apsūdzētais ar savu noziedzīgo rīcību apdraudēja citu satiksmes dalībnieku drošības intereses ceļu satiksmē.

Atbildību ietekmējošie apstākļi.

Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punkts paredz atbildību mīkstinošu apstākli, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto. Pēc likuma jēgas šo apstākli par atbildību mīkstinošu var atzīt, ja pastāv visu triju likumā norādīto darbību kopums, bet šajā kriminālprocesā nav konstatēta noziedzīga nodarījuma izdarītāja pieteikšanās par vainīgu. Tomēr apstākli, ka apsūdzētais /pers. B/ vaļsirdīgi atzinies izdarītajā noziedzīgajā nodarījumā un izdarīto nožēlojis, tiesa uzskata par iespējamu atzīt kā atbildību mīkstinošu apstākli **saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otrajā daļā** paredzēto.

Krimināllikuma 48.panta pirmajā daļā izsmeļoši uzskaitītos atbildību pastiprinošus apstākļus apsūdzētā /pers. A/ rīcībā tiesai konstatēt nav pamata.

Apsūdzētā personības novērtējums.

Vērtējot apsūdzētā /pers. A/ personību, tiesa ņem vērā minēto šajā spriedumā, kas noskaidrots par apsūdzētā personu raksturojošā aspektā pēc dokumentiem un raksturojošo ziņu pārbaudes gaitā tiesas izmeklēšanā. Tiesa ņem vērā apsūdzētā attieksmi, kas ir paustā dziļa un patiesa nožēla, atziņa, ka tā rīkoties nedrīkst, solījumu respektēt likumu prasības turpmāk un atturēties no transportlīdzekļa vadīšanas, pārtraukt lietot alkoholu.

Tiesa vērtē /pers. A/ personu kā nekritisku pret drošības interesēm ceļu satiksmē, uz ko norāda viņa izdarītais un iepriekš piemērotais administratīvais sods par analogu rīcību ceļu satiksmē. Pēc raksturojošo ziņu pārbaudē noskaidrotā un uzdotiem jautājumiem tiesai ir radusies pārliecība, ka apsūdzētais ir izdarījis secinājumus, lai turpmāk īstenotu likumpaklausīgu uzvedību. Tiesas vērtējumā apsūdzētais ir izpratis cēloņu un seku likumsakarības, kā arī soda neizbēgamību prettiesiskas rīcības rezultātā. Pozitīva ir apsūdzētā stabilā nodarbinātība, līdz ar ko tiesas ieskatā nav pamats saskatīt recidīva risku apsūdzētā personā.

Tiesas motīvi soda veida un apmēra noteikšanā.

Nosakot soda veidu un apmēru apsūdzētajam /pers. A/, tiesa izvērtēja valsts apsūdzētājas viedokli par piespiedu darba noteikšanu 140 stundu apmērā, papildsoda - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana noteikšanu uz diviem gadiem, nepiemērojot mantas konfiskāciju. Prokurores viedoklim neiebilda apsūdzētais, kurš labprātīgi pēc savas iniciatīvas īstenoja savu aizstāvību. Apsūdzētais nosauca savus ikmēneša ienākumus un lūdza tiesu izvērtēt iespēju noteikt naudas sodu par izdarīto.

Izvērtējot visu minēto, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa atzīst, ka šajā kriminālprocesā apsūdzētajam /pers. A/ nosakāms Krimināllikuma 262.panta otrās daļas soda sankcijā paredzētais sods - **piespiedu darbs**.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta pirmo daļu piespiedu darbs ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais izcieš kā sodu, veicot dzīves vietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Piespiedu darbu tiesa atzīst par efektīvu, audzinošu un atbilstošu sodu apsūdzētajam /pers. A/. Tiesas izraudzītā soda veida piemērošanai nav objektīvu šķēršļu, jo apsūdzētais ir darba spējīga persona, fiziski vesels, ko viņš apliecināja tiesas sēdē. Piespiedu darbu kā sodu tiesa atzīst par atbilstošu izskatāmā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam. Piespiedu darbs ir otrs vieglākais pamatsods, tas ir mazāk personas brīvību ierobežojošs, tajā pašā laikā tas ir pietiekami reāli izjūtams sods ar soda publiskuma elementu, lai sasniegtu iepriekš spriedumā minēto kriminālsoda mērķi.

Naudas soda piemērošanai tiesa nekonstatē apsūdzētajam tādus ienākumus jeb mantisko stāvokli, kā to prasa Krimināllikuma 41.panta ceturtā daļa.

Tiesa atzīst, ka piespiedu darbs ir nosakāms uz 140 stundām, kas ir puse no šā soda veida maksimālā apmēra. Tiesas izraudzītais piespiedu darba apmērs būs taisnīgs un adekvāts izskatāmā noziedzīgā nodarījuma raksturam, promiļu līmenim un apsūdzētā personībai, kuru tiesa vērtē apmierinoši un bez recidīva riska.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. A/ **ir piemērojams** soda sankcijā obligāti piemērot paredzētais papildsods - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana atbilstoši soda sankcijas formulējumam par šā veida papildsodu, kas faktiski ir šīs tiesībspējas atņemšana un reāli izpaudīsies arī kā liegums iegūt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, jo /pers. A/ tādas jau bija atņemtas likumā noteiktā kārtībā. Šā papildsoda apmēru tiesa atzīst par nosakāmu prokurores prasītajā divu gadu apmērā, ņemot vērā konstatēto minimālo alkohola koncentrāciju 1,95 promiles.

Tiesa atzīst, ka **nav piemērojams** Krimināllikuma 262.panta otrās daļas soda sankcijā alternatīvi piemērot paredzētais papildsods - mantas konfiskācija. Saskaņā ar Krimināllikuma 42.panta trešo daļu mantas konfiskācija, kura attiecināma uz transportlīdzekli, ar kuru izdarīts noziedzīgs nodarījums pret satiksmes drošību, nav piemērojama, jo apsūdzētais nav transportlīdzekļa īpašnieks.

Tiesai izlemjamu jautājumu par procesuālajiem izdevumiem vai lietiskajiem pierādījumiem šajā kriminālprocesā nav.

Kriminālprocesā **nav pamata lemt par procesuālo izdevumu Ls 11 apmērā** piedziņu no /pers. A/ par alkohola ietekmes pārbaudes veikšanu, jo tas **ir izlemts ar 24.10.2013. lēmumu par uzsāktās administratīvās lietvedības izbeigšanu**, kas bija pamats šā kriminālprocesa uzsākšanai (lietas 6.lapa). Minētajā lēmumā ir norādīts par pienākumu /pers. A/ 30 dienu laikā labprātīgi samaksāt alkohola ietekmes pārbaudes veikšanas izdevumus Ls 11 apmērā un viņš ir informēts, ka labprātīgas neizpildes gadījumā lēmums tiks nosūtīts piespiedu izpildei tiesu izpildītajam (lietas 13.lapa), jo lēmumam administratīvā pārkāpuma lietā ir izpilddokumenta spēks.

Kriminālprocesā **nav pamata lemt par rīcību ar transportlīdzekli** Mitsubishi Lancer, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, kuru vadīja /pers. B/ un kura īpašnieks ir /pers. H/ (lietas 26.lapa). Pēc likuma pārkāpuma fiksēšanas minētais transportlīdzeklis bija izņemts un nodots glabāšanā saskaņā ar 24.10.2013. izņemtā transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas aktu Nr.070759 (lietas 28.-29.lapa). Par transportlīdzekļa **atdošanu īpašniekam ir izlemts** ar 24.10.2013. lēmumu par uzsāktās administratīvās lietvedības izbeigšanu, kas bija pamats šā kriminālprocesa uzsākšanai (lietas 6.lapa).

Lietā ir dokuments, kas apliecina, ka transportlīdzekļa īpašnieks ir informēts par administratīvās lietvedības izbeigšanu un tiesībām izņemt transportlīdzekli (lietas 31.lapa).

Apsūdzētajam/pers. A/ pirmstiesas procesā bija piemērots drošības līdzeklis - dzīvesvietas maiņas paziņošana. Minētais drošības līdzeklis jāatceļ ar sprieduma pasludināšanas dienu, jo piespriests tiek piespiedu darbs un nav pamata turpmākai drošības līdzekļa saglabāšanai vai cita piemērošanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.-514., 520.panta pirmo daļu, 523.-524., 527., 528.panta pirmo daļu, 529., 530.panta pirmo, otro daļu

tiesa nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā, un sodīt ar piespiedu darbu uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem, bez mantas konfiskācijas.

Piemēroto drošības līdzekli - dzīvesvietas maiņas paziņošana /pers. A/ atcelt ar sprieduma pasludināšanas dienu.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu atbilstoši deklarētās dzīvesvietas adresei (/adrese/) **paziņot /pers. A/ par pienākumu 10 (desmit) darba dienu laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā ierasties** Valsts probācijas dienesta **Ogres** teritoriālajā struktūrvienībā (Rīgas iela 14, Ogre) un pieteikties piespiedu darba izciešanai.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu tikai daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Ogres rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena - 2013.gada 20.novembris.

Tiesnese (personiskais paraksts) Z.Kusiņa

PILNA SPRIEDUMA
NORAKSTS PAREIZS
Ogres rajona tiesas tiesnese Z.Kusiņa
Ogrē 20.11.2013.